

NAGNJEČENJE MOZGA – MEHANIZAM NASTANKA I ZNAČAJ

Živana Minić¹, Suzana Matejić¹, Miloš Todorović¹, Olgica Vrndić², Milutin Petrović³

¹Institut za sudsku medicinu, Medicinski fakultet, Univerzitet u Kragujevcu,

²Institut za patološku fiziologiju, Medicinski fakultet, Univerzitet u Kragujevcu,

³Klinika za neurologiju, Klinički centar Kragujevac

SAŽETAK

Nagnječenje mozga (*contusio cerebrealis*), jedna od najčešćih kraniocerebralnih povreda (KCP), podrazumeva fokalno oštećenje parenhima mozga praćeno parenhimskim krvarenjem i pokretanjem mozga preko neravne unutrašnje površine lobanje. Iako kompleksne i multifaktorijalne, kontuzione povrede mozga imaju zajednički mehanizam nastanka koji podrazumeva nezavisno i usporeno kretanje masivnih hemisfera velikog mozga u odnosu na koštane strukture. Anatomski posmatrano, razlikujemo dve vrste nagnječenja: *contusio corticis*, ili nagnječenje moždane kore, i *contusio substantiae albae*, ili nagnječenje bele moždane mase. *Contusio corticis* je najčešći tip traumatske strukturalne lezije mozga, nastao kao posledica udarca u glavu. Uobičajena lokalizacija je u zoni dejstva povredne sile – zone udara („*coup*“), ili suprotno od mesta zone udara – na antipolu („*contra coup*“). Predilekciona mesta za nagnječenje mozga su temporalni i frontalni režnjevi na mestima kontakta sa ivicom temporalne kosti i orbitalnom ivicom. Najčešći uzroci tih povreda su saobraćajni udesi, povrede na radu, pad sa visine i fizički sukobi osoba. Incidenca KCP-a u opštoj populaciji iznosi 1-2 %, pri čemu nagnječenja mozga čine 56% svih KCP-a. Značaj nagnječenja mozga ogleda se u visokoj stopi smrtnosti i mogućnosti pojave posttraumatskih komplikacija.

Ključne reči: povreda mozga, trauma, patofiziologija.